

de Drents - Groningse Onlanden

nummer 7, december 2008

Voorwoord

What's in a name?

De Drents-Groningse Onlanden, zo heet deze nieuwsbrief. 'Drents-Gronings' omdat het gebied waarover de nieuwsbrief handelt (zeg maar Leekstermeer, Peizer- en Eeldermeden en wijde omgeving) in deze beide provincies ligt. 'Onlanden' omdat het gebied van oudsher onland was, deels nog is en in de toekomst weer zal zijn. Op diverse plekken in het gebied kom je de benaming Onland nog tegen, de Onlandse Dijk bijvoorbeeld.

Een logische en historisch juiste naam dus: Drents-Groningse Onlanden. Maar nu blijkt dat er in bepaalde kringen problemen zijn met deze naam, of eigenlijk: met de term 'Onland'. Die schijnt marketing-technisch niet door de beugel te kunnen. Het verkoopt blijkbaar niet; het geeft geen warm, boterbloemen-blauwe lucht gevoel; het straalt geen typisch Hollandse gezelligheid uit. Of zoiets.

Daarom is er een prijsvraag uitgeschreven door de bestuurscommissie van de herinrichting Peize. De bedenker van de beste naam voor het waterbergingsgebied kan een mand met streekproducten en VVV-bonnen winnen. De jury wordt gevormd door drie heren uit de projectorganisatie (lekker onafhankelijk) en de aard van de te winnen prijzen geeft al aan in welke verkooprichting gedacht wordt.

Daar heb ik dus helemaal niets mee, met natuur als marketingproduct. Natuur verkoopt zichzelf wel, lijkt me, liefst via mond-op-mond reclame. Zodra je gaat proberen de natuur aan de man te brengen met allerlei trucjes, zal je zien dat mensen alleen maar teleurgesteld worden. Ze verwachten boterbloemen en een roodborstje en krijgen plasdras met een porseleinhoen. Die mensen komen nooit meer terug. Die voelen zich bedonderd. Maar hadden ze geweten dat er hier nog echte Onlanden zijn, dan hadden ze de laarzen meegenomen en uiteraard hun verrekijker. Want echte natuur heeft geen gelikt verkooppraatje nodig. Die herken je zo wel.

Wim van Boekel

Inhoudsopgave

	<u>Bladzijde</u>
- Aan de slag door Wim van Boekel	3
- Afwisselend jaar in Peizermaden door Jacob de Bruin	5
- Natuurontwikkeling en waterberging aan de noordzijde van het Leekstermeer door René Oosterhuis	7
- Noord-Drentse wolden, uitgestrekte moerasbossen? door Jacob de Bruin	9
- De vondst van het jaar door Wim van Boekel	11
- Oproep: onderzoek naar de rietgors aan de Noordzijde van het Leekstermeer door René Oosterhuis	13

Colofon

Aan deze digitale nieuwsbrief werd meegewerkt door:

Jacob de Bruin vereniging
Natuurmonumenten
René Oosterhuis, Groninger
Landschap

Foto's op pagina's 7 en 8:
René Oosterhuis
Samenstelling en overige foto's:
Wim van Boekel

Copyright: de informatie en foto's in deze uitgave mogen gekopieerd of gebruikt worden, mits onder vermelding van de bron.

Voor meer informatie over deze nieuwsbrief of voor het bestellen van een geprint (zwart-wit) exemplaar kunt u contact opnemen met Wim van Boekel:
email wvanboekel@home.nl
telefoon 050 5567406

Aan de slag

door **Wim van Boekel**

Inderdaad, dit najaar is men aan de slag gegaan met de inrichting van de waterberging in noord-Drenthe. Officieel op 29 oktober, toen door de secretaris-generaal van LNV (de minister had het druk met mosselkwekers) het projectbord aan de Hooiweg onthult werd. Maar toen waren de werkzaamheden bij Sandebuurt al bijna afgerond. Hier is het eerste bestek uitgevoerd en daarmee het eerste stukje van de waterberging ingericht. Deze inrichting was geen reden tot juichen, helaas. Het blijkt dat de aannemer zich niet gehouden heeft aan het bestek. Zo zijn de dijken veel te hoog geworden en is er een wanstaltig brede sloot om de dijk heen gelegd. Deze sloot is in staat om voor flinke verdroging in het gebied te zorgen. Navraag bij het waterschap leert dat de sloot deel uitmaakt van de afspraken die gemaakt zijn over het zogenaamde 'overgangsbeheer'. Dit vindt plaats in de periode tot de ingebruikname van de waterberging (in 2012) en heeft tot doel de 'overlast' van muggen en water in deze periode zo veel mogelijk te beperken. Staatsbosbeheer is bijzonder ontstemd over de slecht uitgevoerde werkzaamheden bij Sandebuurt en probeert één-en-ander weer terug te krijgen in de afgesproken staat. Of dit gaat lukken is nog afwachten.

Dit eerste bestek is in ieder geval een goede les geweest voor de rest van de uitvoering van het project. Het is duidelijk dat er goed toezicht moet zijn op de werkzaamheden en dat er goede afspraken moeten komen over eventuele wijzigingen in het bestek. Ook aan de Groninger kant heeft men inmiddels deze ervaring. Bij de inrichting van de kleinschalige waterberging op het terrein van het Groninger Landschap moest de beheerder vrijwel dagelijks de voortgang controleren. Meer informatie over dit project vindt u elders in deze Nieuwsbrief.

Een ander opvallend onderdeel van het project is de aanleg van een nieuwe brug over de Gouw bij Peizermade. De Gouw wordt hierbij ook een stuk naar het zuiden verlegd. De wegafsluiting die hiervoor nodig was, heeft tot heel wat gemopper, een aantal vastgelopen auto's op de Zanddijk en dito bussen op de Langmadijk geleid. In de toekomst stroomt het Eelderdiep onder de nieuwe brug door richting Leekstermeer.

Ook op ander vlak wordt er gewerkt aan de toekomst van het gebied. Dit najaar is de gebiedsgroep voor het Leekstermeergebied van start gegaan. De gebiedsgroep moet het beheerplan voor dit Natura 2000 gebied gaan opstellen. In de groep zijn de beheerders en andere belanghebbende partijen in het gebied, zoals provincie, gemeenten, waterschap, landbouw, recreatie en natuur, vertegenwoordigd. Het is de bedoeling dat er eind volgend jaar een Beheerplan ligt. Belangstellenden kunnen meedenken en –praten tijdens informatiebijeenkomsten.

Dan is er ook nog steeds een werkgroep bezig met een studie naar de mogelijkheden voor de recreatie op en rond het Leekstermeer. Deze werkgroep is in het leven geroepen door de provincie en de Milieufederatie Drenthe, die elders goede ervaringen hebben opgedaan met het samenbrengen van vertegenwoordigers van recreatie en natuur. Doel is gezamenlijk te proberen recreatie en natuur rond het meer zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Er zijn een aantal mogelijke verbeteringen en ontwikkelingen besproken, die in de toekomst misschien ingepast zouden kunnen worden. Probleem is dat op dit moment nog niet te voorspellen valt hoe de natuur zich gaat ontwikkelen in het moerasgebied dat rond het Leekstermeer gaat ontstaan. Veel van de recreatieve mogelijkheden zullen pas ergens ingepast kunnen worden als hierover duidelijkheid is. Anders loop je het risico schade te doen aan de nieuwe natuur.

Het inpassen van recreatieve voorzieningen is mogelijk ook een probleempunt bij de verdere planning van de inrichtingswerkzaamheden voor de waterberging. De provincie heeft onlangs het facetbestemmingsplan goedgekeurd, maar voor elk volgend bestek moet nog een vergunning aangevraagd worden bij de gemeente Noordenveld. Als er in deze bestekken ook inrichtingsmaatregelen staan die met recreatie te maken hebben (fietspaden, kanoroutes), dan kan het zijn dat de vergunningverlening ernstig vertraagd gaat worden door bezwaren vanuit de natuurhoek. De rechter heeft immers eerder al geoordeeld dat het opnemen van recreatieve voorzieningen in een inrichtingsplan voor waterberging en natuur niet toegestaan is. De vertraging zou op kunnen lopen tot een jaar. In dat geval moeten we maar hopen dat het ondertussen niet te hard regent.

Afwisselend jaar in Peizermaden

door **Jacob de Bruin, Natuurmonumenten**

Eerst nat en koud, toen warm en droog

Na een nat en koud voorjaar, werd het in de zomer erg warm en erg droog. Van water op het land in het voorjaar tot bijna droge sloten in de zomer.

Door de, voor het maaien, gunstige omstandigheden in juni konden we vele hectaren grasland zonder problemen maaien en afvoeren. Maar we hebben het hier wel over vele kilo's gras. Het gras had een gedroogd gewicht, van twee vliegtuigen van het type Boeing 747! En dat was dan alleen de eerste snede. De droge omstandigheden hebben ook een keerzijde. Het veen klinkt enorm in, waardoor de draagkracht afneemt en het midden van de percelen meer zakt dan de slootkanten. Hierdoor ontstaan komvormige percelen die steeds moeilijker te beheren zijn.

Vogels

In de kern van het gebied, de Weeringsbroeken, waren de aantallen van de weidevogels iets beter dan vorig jaar. Over het algemeen zijn de aantallen van de Grutto en Tureluur hier de afgelopen 10 tot 15 jaar stabiel. De soorten van wat intensiever beheerd grasland zoals Kievit en Scholekster zijn afgenomen, maar de Veldleeuwerik en Graspieper zijn enorm toegenomen. Al met al kunnen we het aantal grutto's schatten op zo'n 40 broedpaar in de Eelder-en Peizermaden. De aantallen Veldleeuwerikken zijn nog steeds erg hoog, met zo'n 100 broedpaar! Het broedsucces van de Veldleeuwerik is ook nog eens gigantisch goed, volgens SOVON onderzoeker Henk-Jan Ottens.

In de Peizerweering zien we al jaren een toename in soorten als Sprinkhaanzanger, Bosrietzanger en Blauwborst. Vooral de Sprinkhaanzanger doet het erg goed met afgelopen jaar zo'n 14 broedpaar in de Weeringsbroeken en de Peizerweering. Hier zijn de Kievit en Grutto zo goed als verdwenen. Maar afgelopen seizoen toch weer drie broedpaar Watersnip. Ook de Kwartel had weer een redelijk goed jaar. De Paap heeft met enkele broedparen in het gebied gebroed en de Grauwe Klauwier was dit jaar afwezig. Leuke waarnemingen van afgelopen jaar waren bijvoorbeeld een Klapekster en een Velduil die een tijdje in de Peizermaden hebben vertoefd.

Vegetatiekartering

Afgelopen twee jaar is de vegetatie, van het gebied, nauwkeurig in kaart gebracht door Johannes Tonckens en Roel Douwes. Deze gegevens leveren een schat aan informatie. Met deze informatie kunnen we goede keuzes maken. Bijvoorbeeld om te bepalen waar we willen plaggen of waar een petgat moet komen. Maar ook waar de potenties liggen voor natte, soortenrijke hooilanden. De op het eerste gezicht monotone graslanden

blijken bij nader inzien toch gevarieerd te zijn. Het is een lappendeken van Glanshaver graslanden, Kamgrasweides, ruigtes, Dotterbloemgrasland en uiteraard ook graslanden met veel Gestreepte Witbol.

Niet alleen de orchideeën en zeldzame zeggensorten zijn in kaart gebracht, maar ook soorten als Pitrus en Riet, zodat we bijvoorbeeld in het te ontwikkelen doorstroommoeras het Riet zoveel mogelijk kunnen sparen. Na inrichting kan het Riet zich dan uitbreiden. Ook uit deze kartering blijkt wederom dat de Eelder-en Peizermaden een gebied is met enorm veel potenties. De komende jaren is zaak voor ons deze potenties met maatwerk optimaal te benutten.

Bevers

Zoals je waarschijnlijk weet, hebben onze collega's van Drents- en Groninger landschap de Bever uitgezet in het Hunzedal. Dit is geweldig interessant om te volgen, want reken er maar op dat deze dieren de Eelder-en Peizermaden gaan vinden. Een van de Bevers onderneemt al flinke avonturen en is al op 5 kilometer van de burcht waargenomen. Ben je geïnteresseerd kijk dan eens op: www.beversindehunze.nl

Met dank aan de Jacob Poortstra, Wim van Boekel en Aart van der Spoel die de broedvogels monitoren in de Weeringsbroeken en de Peizerweering.

Natuurontwikkeling en waterberging aan de noordzijde van het Leekstermeer

door **René Oosterhuis**

Aan de noordzijde van het Leekstermeer wordt volop gewerkt aan natuurontwikkeling gecombineerd met een waterberging. Het is een gezamenlijk project van het Waterschap Noorderzijlvest en Het Groninger Landschap. Afgelopen herfst zijn de graafwerkzaamheden uitgevoerd en hopelijk is in de herfst van 2009 alles zo ver klaar dat er water geborgen kan worden. Het water zal de polder instromen over een drempel die komt te liggen op -0,50 m NAP. Dit zal na verwachting 1-2 maal per jaar gebeuren.

De werkzaamheden bestaan voornamelijk uit de aanleg van een dijk. De grond voor de dijk komt uit een aantal sloten die verbreed zijn tot 8 -10 meter. Het gebied zal worden beheerd als zogenaamde zomerpolder. Zomerpolders zijn van oudsher polders die in de winter regelmatig onder water staan en gedurende de zomerperiode voldoende droogvallen om extensief graslandbeheer mogelijk te maken. Ook zal 20 tot 30% van de oppervlakte permanent open water blijven. Door de aanleg van brede waterlopen, waarvan enkelen met een plasberm net onder de waterlijn, zal een maximale oppervlakte plas-dras ontstaan en tevens een dieper deel ten behoeve van vissen in de winter. Door vanaf begin maart het water uit te laten zakken, zal in de zomer de drooglegging van de graslanden 0,40 á 0,60 m gaan bedragen. Dit is noodzakelijk om groei, beheer en hooien mogelijk te maken. Na het broed- en hooiseizoen kan wel weer enige peilverhoging plaatsvinden. Vanuit botanisch oogpunt is het streven de bestaande, waardevolle vegetatie te versterken. Daarnaast biedt een dergelijk wetlandgebied ruimte voor karakteristieke weidevogels, vooral Grutto, Tureluur, Slobeend, Zomertaling en zo

mogelijk Kemphaan en Kwartel. Ook wordt gedacht aan moerasfauna zoals Rietzanger, Sprinkhaanzanger, Snor, Bruine Kiekendief en misschien zelfs de Roerdomp. Bovendien moet het milieu geschikt zijn voor kleine zoogdieren zoals Waterspitsmuis, Noordse woelmuis en Dwergmuis. In het winterhalfjaar hebben de open delen een belangrijke functie als pleisterplaats voor ganzen en eenden zoals de Kolgans en Smient. De verbrede watergangen zijn een ideale slaapplek voor Smienten nu het op het Leekstermeer steeds drukker wordt met boten.

Noord-Drentse wolden, uitgestrekte moerasbossen?

door **Jacob de Bruin**

Paterswolde, Roderwolde, Peizerwold, Leutingwolde, Midwolde, Foxwolde en Eelderwolde. Vroeger was het laaggelegen Noord-Drentse woldgebied dus een uitgestrekt bos. Is dat wel zo.....

KONINKLIJKE WILDERNIS

Na de Romeinse tijd, in de 3e eeuw, kwamen de Franken aan de macht. Dit zogenaamde Frankische rijk bestond uit Duitsland, Frankrijk en de Benelux. De Franken waren tot in de vroege middeleeuwen aan de macht. In deze middeleeuwen was al het land, dat geen duidelijke eigenaar had, van de Koning. De koning verklaarde deze gronden tot zijn forestis. In het woord 'forestis' kun je het Engelse woord 'forest', het franse woord 'foret' en het duitse woord 'forst' herkennen. Deze woorden zijn allemaal afgeleid van het latijnse woord 'foras', dit betekent 'buiten'. Hiermee werd het grote buiten bedoeld. Deze Koninklijke wildernis werd in de Germaanse volkstaal 'woud', 'wald' of 'wold' genoemd. Het recht om hier te jagen op dieren, bessen te plukken en het oogsten van hout behoorde tot de koning. Deze toestemming werd geregeld door de 'forstarii' of vorsters. Deze toestemmingen werden in aktes vastgelegd.

HET GROTE BUITEN

Wold zou een afgeleide zijn van het Germaanse 'walpu'. Dit zou de benaming voor een zeer vochtig, zompig bos op veen of kleigrond zijn. Deze woldgebieden lagen in depressies, waar de aanvoer van grond- en overstromingswater het ontstaan van moerassige wouden begunstigde. Het was er ontoegankelijk, woest en gevaarlijk. Bij het woord 'wold' denkt men dus aan een nat bos, maar dit blijkt dus toch iets genuanceerder te liggen. Volgens een Duitse expert is 'wold' een onontgonnen, dicht begroeide wildernis/ruigte. Het bewerkte land werd 'feld' of 'veld' genoemd. De uitgestrekte veengebieden, die een derde van de oppervlakte van Drenthe bedekten, waren een onderdeel van het grote buiten, oftewel de Koninklijke wildernis. Deze gebieden zou men dus ook 'wold' kunnen noemen. Bij onze oosterburen heeft 'wald' twee betekenissen. Namelijk, bosbedekt hoogland en zompig bos. Beide betekenissen zijn moeilijk toegankelijke gebieden, die niet of nauwelijks ontgonnen zijn. Wold is dus niet altijd zompig, maar heeft blijkbaar toch iets te maken met het grote buiten wat nog niet ontgonnen is. Alleen, dit grote buiten is steeds kleiner geworden en het laatste 'wold' wat overbleef lag op moeilijk bereikbare plaatsen.

POTTERWOLDE EN FOCKESWOLDE

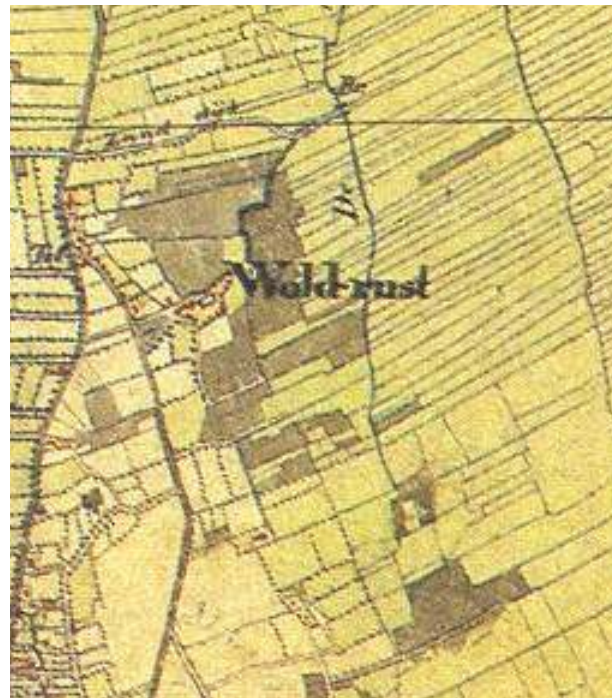
Dan de vele plaatsnamen in Noord-Drenthe die eindigen op wold. Dit zijn ontginningsnamen die soms gecombineerd zijn met dorpsnamen, zoals Eelderwolde,

Roderwolde en Peizerwold. Veel plaatsnamen zijn gecombineerd met persoonsnamen, zoals Leutingwolde en Paterswolde. Paterwolde heeft niks te maken met paters maar met de familie 'Potter'. Foxwolde is ook zo'n naam. In 1313 noemt men het dorp Fockeswolde. Heeft Fokko of Fokke dit 'wold' ontgonnen, of heeft het toch iets te maken met de foks of vos? Ook hier twee mooie voorbeelden van namen die in de loop van de tijd veranderen.

WOLD-RUST

Op de historische kaart van omstreeks 1850 zien we nog een restant van "Het Wold". Op de kaart valt de naam 'Wold-rust' op. In 1785 werd, door een advocaat, de boerderij die hier stond verbouwd tot een heerenbehuizing. De burgemeester van Eelde en Peize heeft hier ook nog gewoond. In 1869 wordt het huis gesloopt en wordt er een nieuw huis gebouwd. De heerenbehuizing moet ongeveer te hoogte van Woudrustlaan 1 hebben gestaan.

NIJEWOLD

Kortom de betekenis van 'wold' is nog steeds mysterieus. De betekenis is samen met het landschap veranderd. Een ding is zeker, het was een moeilijk bereikbare wildernis. Nu we de ontginning weer, min of meer, ongedaan maken wordt het eigenlijk weer een 'wold'. Er zou eigenlijk één overkoepelende naam moet komen voor de Eelder-en Peizermaden en het Leekstermeergebied. Collega 's van Staatsbosbeheer noemden het 'Nijewold'. In het begin waren we niet zo enthousiast, want het gebied wordt niet een 'nieuw bos'. Maar een 'nieuwe moeilijk bereikbare wildernis', dat lijkt er meer op.

Bronnen:

Huizen van stand Door Jaap Bos, Bos, F. J. Hulst, T Baas, P. Brood

Wildernis in Nederland door Frans Vera en Frans Buissink

Groningen, een stad apart door Jan van den Broek

Etymologisches Wörterbuch der Deutschen Sprache door F. Kluge,

De taal van het landschap, Pilotproject Toponiemen in de Berkelstreek door J.C. ter Laak en B.J. Groenewoudt

Historische atlas Noord-Nederland 1851-1855

Gemeente atlas 1865 door J.Kuyper

www.wikipedia.nl

De vondst van het jaar

door **Wim van Boekel**

Het gebeurt niet ieder jaar dat je een heel oerbos opgraaft in je weiland. Als dan ook nog blijkt dat dit overblijfsel van een dennenbos het oudste teruggevonden bos van heel Nederland is, dan heb je iets om trots op te zijn. Bij Sandebuurtrok het veld vol met 8000 jaar oude boomstronken veel bekijks. Ook probeerden velen nog snel een paar stukken hout veilig te stellen voordat er alleen een berg oeroude houtsnippers over was. Jammer natuurlijk, maar ja, wat moet je ermee? Voor velen zal dit de vondst van het jaar 2008 geweest zijn. Misschien komt er nog eens een blijvende herinnering aan dit bos in de vorm van een bord of monumentje of zo. Ook goed voor de marketing, trouwens.

Voor mij persoonlijk was de vondst van het jaar iets heel anders, al had het ook met bos te maken. Geïnspireerd door het artikel van René Oosterhuis in de vorige Nieuwsbrief, besloot ik namelijk aan de Drentse kant van het Leekstermeer ook eens te speuren naar de Zeggenkorfslak. De meest kansrijke plek om dit minuscule slakje te vinden leek mij het Groot Waal. Dat is zo nat dat er veel ondergroei is van Moeraszegge, de favoriete waardplant van het slakje. Tot mijn grote vreugde vond ik het diertje hier inderdaad in redelijk grote aantallen. Ik meende iets bijzonders gevonden te hebben, namelijk: de eerste vindplaats van deze zeer zeldzame slak in Drenthe. Tot mijn verbazing reageerde men bij de Stichting Anemoon tamelijk lauw op mijn ontdekking. Ik had wat meer enthousiasme verwacht. Inmiddels ben ik erachter dat de deskundigen van deze Stichting het hele Leekstermeergebied een paar jaar geleden al eens onderzocht hebben en de Zeggenkorfslak hebben weten te vinden in de meeste van de 12 kilometerhokken die het gebied beslaat. Blijkbaar hebben ze het niet nodig gevonden om dit ergens in de openbaarheid te brengen. Tja.

Een soortgelijke ervaring had ik met een paddenstoel die ik in hetzelfde Groot Waal vond. Ik ben helemaal geen paddenstoelendeskundige, maar ik kon wel zien dat dit geen alledaagse soort was. Op waarneming.nl sprongen de mycologen inderdaad een meter de lucht in bij het zien van mijn foto's van het ding. Dit moest haast wel de Dubbelgangerbundelzwam (*Limonella pholiota*) zijn, die als uitgestorven in Nederland te boek staat. Om het zeker te weten moest ik de paddenstoel maar laten onderzoeken door een plaatselijke deskundige. Echte zekerheid over de soort kan namelijk alleen met

microscopisch onderzoek verkregen worden. Uiteraard wilde ik die zekerheid graag hebben, dus via-via liet ik één paddenstoel (er groeiden er genoeg, dus dat was geen probleem) bezorgen bij de deskundige. Deze kon er, in verband met zijn drukke werkzaamheden, alleen vluchtig naar kijken en nog geen duidelijke uitspraak doen over de soort. En tja, we wachten nu nog steeds tot hij tijd heeft om een definitief oordeel te vellen. Vind je ook eens wat!

Nee, dan was de vondst die mensen van IVN Peize deden een stuk leuker. Zij ontdekten in de zandhopen, die een groot deel van het jaar langs de Groningerweg bij Peizermade lagen, een kolonie Oeverzwaluwen. De broedholten zaten allemaal in de zandwanden die van de weg afgekeerd waren en daardoor was bijna onopgemerkt gebleven dat hier gedurende de zomermaanden tussen de 10 en 20 zwaluwpaartjes druk heen en weer vlogen. Het is bekend dat Oeverzwaluwen elke geschikte plek snel in gebruik kunnen nemen, maar dat ze uitgerekend hier gingen broeden was toch wel een verrassing. Langs de Hooiweg heeft Staatsbosbeheer een paar jaar geleden een zandhoop neergelegd, speciaal voor deze beestjes, maar daar is nooit een zwaluw gesignaleerd. Overigens, de zwaluwen zullen uit moeten kijken naar een andere broedgelegenheid, want op beide locaties zijn de zandhopen inmiddels weer verwijderd. Misschien dat er bij de inrichting van de waterberging nog ergens wat zand overblijft. Het lijkt me een goed idee om hiervan een nieuwe Oeverzwaluwwand te maken.

Ooproep: onderzoek naar de rietgors aan noordzijde van het Leekstermeer

Door **René Oosterhuis**

In het voorjaar van 2009 zal begonnen worden met een ringonderzoek aan de rietgors. Het gaat om een zogenaamd Retrapping Adults for Survival (RAS)-project. Het doel van het project is overlevingsgetallen te berekenen van een populatie rietgorzen bij het Leekstermeer. Het onderzoeksgebied is 168 hectare groot en in beheer bij Het Groninger Landschap. Het gebied bestaat uit grasland, water en rietland en herbergt een populatie rietgorzen van 35-40 paren.

Er zullen de komende jaren minimaal 30 rietgorzen per jaar gevangen worden. De gorzen worden voorzien van een unieke kleurring combinatie en worden vervolgens weer los gelaten. Door het gebruik van kleuringen zijn de vogels individueel herkenbaar in het veld en kunnen ze gevolgd worden zonder ze opnieuw te vangen. Naast het vangen en ringen zal er veel tijd besteed gaan worden aan het aflezen van de gekleurringde individuen.

Mocht u een gekleurringde rietgors waarnemen dan ben ik erg geïnteresseerd in de waarneming en mijn vraag is dan ook of u hem aan mij door wilt geven. Dit kunt u bij voorkeur doen per e-mail: reneoosterhuis@hetnet.nl maar het kan ook per telefoon (0594510102) of per post (Nijenoertweg 131, 9351HR Leek).

